

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 368/2012-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť V. B., Česká republika, zastúpeného advokátom JUDr. L. M., Česká republika, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 24 ods. 2, čl. 25 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1, čl. 4 ods. 4, čl. 15 ods. 1 a 3, čl. 36 ods. 1 a čl. 40 ods. 6 Listiny základných práv a slobôd, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 9 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 18 ods. 1 až 3 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, ako aj čl. 4 ods. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos/28/2012 a jeho uznesením z 28. marca 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. B. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júna 2012 doručená sťažnosť V. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 24 ods. 2, čl. 25 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 6 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 1, čl. 4 ods. 4, čl. 15 ods. 1 a 3, čl. 36 ods. 1 a čl. 40 ods. 6 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 9 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 18 ods. 1 až 3 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“), ako aj čl. 4 ods. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 7“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos/28/2012 a jeho uznesením z 28. marca 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Vojenského obvodového súdu Bratislava (ďalej len „vojenský obvodový súd“) sp. zn. 3 T 253/73 zo 14. decembra 1973 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania trestného činu nenastúpenia služby v ozbrojených silách podľa § 269 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „starý Trestný zákon“) a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov nepodmienečne. Dôvodom odsúdenia bola skutočnosť, že sťažovateľ kvôli svojmu náboženskému presvedčeniu svedka Jehovovho odmietol vykonať vojenskú základnú službu. Uznesením vojenského obvodového súdu sp. zn. 2 Rtv 170/90 z 15. februára 1991 v rámci prieskumného konania podľa zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov bol zrušený výrok o treste sťažovateľa a následným rozsudkom sp. zn. 3 T 107/91 z 29. mája 1991 bolo pri nezmenenom výroku o vine upustené od potrestania sťažovateľa, teda v oboch prípadoch vojenský obvodový súd nerozhodol o oslobodení sťažovateľa spod obžaloby/nezrušil výrok o jeho vine. Na návrh sťažovateľa Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) uznesením sp. zn. 6 Nt 3/2011 zo 17. januára 2012 povolil obnovu konania a výrok o vine a treste v rozsudku vojenského obvodového súdu sp. zn. 3 T 253/1973 zo 14. decembra 1973 zrušil, rovnako tak zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce. Krajský súd na podklade okresným prokurátorom Okresnej prokuratúry Bratislava I podanej sťažnosti rozhodol svojím napadnutým rozhodnutím o zrušení uznesenia okresného súdu sp. zn. 6 Nt 3/2011 zo 17. januára 2012 a zamietnutí návrhu na obnovu konania z dôvodu nezistenia podmienok na tento postup.

3. Podľa názoru sťažovateľa „... usnesením Krajského soudu Trenčín ze dne 28. 3. 2012 č. j. 3 Tos/28/2012-29 byla závažným způsobem porušena jeho ústavní práva. Ustanovení čl. 4 odst. 2 Protokolu č. 7 k Úmluvě... garantuje právo na znovuootevření případu, jestliže vyvstanou nové skutečnosti nebo se prokáže podstatná vada v předchozím řízení. Stížnostní soud to v napadeném rozhodnutí vysvětluje tak, že takové právo existuje, ale že jde pouze o mimořádné opravné prostředky... z nichž podle platného trestního řádu připadá v úvahu v případě a) procesních a hmotněprávních vad dovolání a b) skutečností či nových důkazů obnova řízení. Možnost ad a) je ale fakticky nerealizovatelná, neboť stěžovatel dovolání v roce 1992 dát nemohl. O možnosti ad b) pak stížnostní soud tvrdí, že pro ni nejsou splněny předpoklady. Jinými slovy, stížnostní soud podmínky pro aplikaci čl. 4 odst. 2 Protokolu č. 7 k Úmluvě interpretuje tak, že nápravu vadného rozhodnutí fakticky vylučuje. Tím ovšem dochází k porušení čl. 4 odst. 4 Listiny, neboť vykládat nějaké ustanovení tak, že není možné ho prakticky aplikovat, znamená nešetřit podstatu a smysl základních práv a slobod.“. Sťažovateľ svoju argumentáciu podporil aj poukazom na konkrétnu rozhodovaciau prax Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, Ústavného súdu Českej republiky a rozhodovaciau prax všeobecných súdov.

4. Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„I. Usnesením Krajského soudu Trenčín ze dne 28. 3. 2012 č. j. 3 Tos/28/2012-29 bylo porušeno právo stěžovatele na

- spravedlivý proces podľa čl. 6 odst. 1 Úmluvy
- šetrení základních práv a svobod podle čl. 4 odst. 4 Listiny
- soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny a čl. 46 odst. 1 Ústavy
- znovuootevření případu podle čl. 4 ods. 2 Protokolu č. 7 k Úmluvě
- rovnost podle čl. 1 Listiny
- posouzení věci podle příznivější právní úpravy podle čl. 40 odst. 6 Listiny a čl. 50 odst. 6 Ústavy
- odepření vojenské služby z důvodu svědomí a náboženského vyznání podle čl. 15 odst. 3 Listiny a čl. 25 odst. 2 Ústavy

- svobodu svedomí a náboženského vyznání podle čl. 18 odst. 1-3 Paktu, čl. 15 odst. 1 Listiny a čl. 24 odst. 2 Ústavy a čl. 9 Úmluvy.

II. Usnesení Krajského soudu Trenčín ze dne 28. 3. 2012, č. j. 3 Tos/28/2012-29 se zrušuje.

III. Stěžovateli se přiznává přiměřené zadostiučinění ve výši 1.000 Euro...

IV. Stěžovateli se podle advokátního tarifu přiznávají náklady právního zastupování...“

II.

5. Ústavný soud rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostiučinenie.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého

návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

II.A

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva nebyť opakovane súdený alebo trestaný podľa čl. 4 ods. 2 protokolu č. 7

8. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne

závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Inak povedané, právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje buď v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. K preskúmaniu rozhodnutia všeobecného súdu ústavný súd pristúpi vtedy, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

9. Z týchto hľadísk pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého uznesenia krajského súdu sp. zn. 3 Tos/28/2012 z 28. marca 2012, z obsahu ktorého v podstatnom vyplýva:

«Krajský súd sa však osobitne zaoberal vzťahom a možnosťami aplikovania ustanovení Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Trestného poriadku, ktoré sa týkajú mimoriadnych opravných prostriedkov vo vzťahu k právoplatným rozhodnutiam súdov. Podľa čl. 4 ods. 2 Protokolu č. 7 Dohovoru je daná možnosť obnovy konania, ako výnimky z neprípustnosti stíhania a potrestania, ak v tej samej veci už bolo právoplatne rozhodnuté (odsek 1). Uvedený článok uvádza, že „ustanovenia predchádzajúceho odseku nie sú na prekážku obnove konania v súlade so zákonom a trestným poriadkom príslušného štátu, ak nové, alebo novo odhalené skutočnosti alebo podstatná chyba v predchádzajúcom konaní mohli ovplyvniť rozhodnutie vo veci“. Dohovor teda pod týmto pojmom (obnovy konania) naznačuje či pripúšťa obnovu konania v širšom merítku ako Trestný poriadok, čo konečne vyplýva aj z Ústavy a to čl. 50 ods. 5 podľa

ktorého „nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený, alebo oslobodený spod obžaloby. Táto zásada však nevylučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom.“ Práve pojem „mimoriadne opravné prostriedky“ dáva súdom možnosť opäť rozhodovať v tej istej veci. Citované ustanovenie Dohovoru však výslovne odkazuje na zákon a trestný poriadok každého štátu, ktoré upravujú nápravu procesných či hmotnoprávných pochybení formou mimoriadnych opravných prostriedkov.

Medzi tieto prostriedky patrí aj obnova konania v prípade, že vyjdú najavo skutočnosti skôr neznáme v predošlom konaní, avšak nie použitie právnej kvalifikácie či právneho názoru zodpovedajúceho vtedy platnému zákonu. Je pravdou, že skutočnosťou skôr neznámou v zmysle § 394 ods. 4 Tr. por. je aj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo vzťahu ku konkrétnemu rozhodnutiu súdu, avšak v konkrétnej veci takýto záver môže prijať len Európsky súd pre ľudské práva a okresný súd si nemôže prisvojiť jeho právo.

Konečne nie je možno prehliadnúť ani rozhodnutia súdov v rehabilitačnom konaní podľa Zákona č. 119/1990 Zb.. Tu sa súdy zaoberali všetkými výrokmi rozsudkov a voči rehabilitačným rozhodnutiam boli prípustné riadne opravné prostriedky.»

10. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich predovšetkým procesnoprávných zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutie krajského súdu aj náležite odôvodnené.

11. Ústavný súd súvislosti so sťažovateľovým prejavom nespokojnosti s právnymi závermi napadnutého rozhodnutia krajského súdu konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol

v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

12. Z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu jednoznačne vyplýva, že pre zamietnutie návrhu na povolenie obnovy konania bolo pre krajský súd podstatné, že neboli zistené nové skutočnosti alebo nové dôkazy, ktoré by boli konajúcim všeobecným súdom predtým neznáme, a teda tento právny názor krajského súdu vychádza z podmienok ustanovených v platnom procesnom predpise (zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov; ďalej len „Trestný poriadok“). Z podmienok povolenia obnovy konania ustanovených v § 394 až § 395 Trestného poriadku taktiež nevyplýva, že tento mimoriadny opravný prostriedok možno uplatniť v prípade, ak nebolo možné vo veci podať dovolanie, ale len vtedy, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení s inými skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine, prípadne o treste. Za skutočnosť skôr neznámu, ktorá by odôvodňovala povolenie obnovy konania krajský súd nepovažoval ani rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vydané v iných prípadoch týkajúcich sa iných odsúdených. Krajským súdom formulované dôvody zamietnutia návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania považuje ústavný súd za zákonné a ústavne akceptovateľné. Zároveň je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že sťažovateľ nenamieta nesprávny procesný postup krajského súdu, resp. porušenie konkrétnych procesných práv, namieta len nesprávnosť právnych záverov, pre ktoré krajský súd jeho návrh na povolenie obnovy trestného konania zamietol. Ústavný súd však v zhode so svojou už spomínanou judikatúrou zdôrazňuje, že samotné nestotožnenie sa sťažovateľa s právnym názorom krajského súdu nemôže samo osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

13. Argumentácia krajského súdu v jeho napadnutom rozhodnutí nesignalizuje ani porušenie práva nebyť opakovane súdený alebo trestaný podľa čl. 4 ods. 2 protokolu č. 7, ktorý umožňuje povolenie obnovy konania „podľa zákona a trestného poriadku štátu“. Ak teda nie sú splnené zákonom ustanovené podmienky na povolenie obnovy konania, nie je možné uvažovať ani o porušení tohto práva vyplývajúceho z protokolu č. 7.

14. Ústavný súd pre úplnosť svojej argumentácie k sťažovateľom namietanej existencii obsahovo odlišnej judikatúry všeobecných súdov poznamenáva, že nie je jeho úlohou zjednocovať rozhodovaciu prax všeobecných súdov (I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 152/2011).

15. Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľom napadnutý právny výklad krajského súdu nevykazuje nedostatky, ktoré by odôvodňovali záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva nebyť opakovane súdený alebo trestaný podľa čl. 4 ods. 2 protokolu č. 7, a vzhľadom na to bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.B

K namietanému porušeniu základného práva slobodne prejavovať náboženstvo a vieru podľa čl. 24 ods. 2 ústavy, slobody náboženského vyznania podľa čl. 15 ods. 1 listiny a slobody myslenia, svedomia a náboženstva podľa čl. 9 dohovoru a čl. 18 ods. 1 paktu, základného práva nebyť nútený vykonávať vojenskú službu podľa čl. 25 ods. 2 ústavy a čl. 15 ods. 3 listiny a práva nebyť podrobovaný donucovaniu narušujúcemu slobodu vyznávať alebo prijať náboženstvo podľa čl. 18 ods. 1 a 3 paktu

16. V súvislosti s namietaným porušením označených práv ústavný súd pripomína svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07, I. ÚS 150/09), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd v zásade nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy zaručené v čl. 46 až

čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení týchto základných práv by bolo možné v zásade uvažovať vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého z uvedených práv zakotvujúcich tieto ústavnoprocené princípy, resp. v spojení s ich porušením.

17. Ústavný súd ani nenachádza vecnú súvislosť medzi obsahom namietaného uznesenia krajského súdu a právami sťažovateľa vyplývajúcimi z čl. 24 ods. 2 ústavy, čl. 15 ods. 1 listiny, čl. 9 ods. 1 a 2 dohovoru a čl. 18 ods. 1 paktu, ktorých obsahom je v ich podstate zaručenie práva jednotlivca na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania vrátane práva prejavovať svoju vieru. Inými slovami, ústavný súd nezistil, že by napadnutým uznesením bola porušená sloboda náboženského vyznania, ako táto vyplýva z označených ustanovenia ústavy, listiny, dohovoru a paktu.

18. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu práv zaručených v čl. 25 ods. 2 ústavy, čl. 15 ods. 3 listiny a čl. 18 ods. 2 až 3 paktu ústavný súd uvádza, že v danom prípade bola sloboda svedomia a náboženského vyznania sťažovateľa obmedzená na základe zákona a o tomto obmedzení nemožno tvrdiť, že by bolo úplne neospravedliteľné záujmom štátu na zabezpečení jeho obranyschopnosti a zachovaní verejného poriadku, a teda sledovalo legitímny cieľ (m. m. II. ÚS 342/06). Ústavný súd aj v ďalšom obdobnom prípade (m.m. III. ÚS 165/05), v ktorom došlo k odsúdeniu za trestný čin nenastúpenia služby v ozbrojených silách, vo vzťahu k slobode svedomia uviedol, že relevantná časť práva platného v čase rozhodovania o vine a treste nevykazuje ani podľa vtedy platných medzinárodných štandardov znaky neznesiteľnej nespravodlivosti, ktoré by súdy dnes mohli, resp. museli zohľadniť, a to aj s poukazom na to, že v tom čase ani všetky členské štáty Rady Európy neumožňovali vykonať namiesto vojenskej služby civilnú službu (napr. Švajčiarsko) a trestnoprávny postih za nenastúpenie vojenskej služby bol zavedený aj v týchto krajinách (pozri III. ÚS 165/05).

19. Ústavný súd v tomto kontexte poukazuje na to, že podrobnosti o spôsobe realizácie základného práva nebyť nútený vykonávať vojenskú službu, ak je v rozpore s jeho svedomím alebo náboženským vyznaním, ako je zakotvené v čl. 25 ods. 2 ústavy a čl.

15 ods. 3 listiny, ustanovuje zákon. Pokiaľ v súvislosti s uplatnením označených základných práv sťažovateľ nesplnil podmienky ustanovené zákonom, ktorý v danom čase upravoval výkon tohto práva, a z toho dôvodu bol v demokratickej spoločnosti ústavne akceptovateľným spôsobom sankcionovaný, nemôže sa úspešne domáhať zrušenia právoplatného rozhodnutia s poukazom na porušenie týchto základných práv.

20. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd nenachádza relevantnú príčinnú súvislosť ani medzi napadnutým uznesením krajského súdu a sťažovateľom označenými právami vyplývajúcimi z čl. 25 ods. 2 ústavy, čl. 15 ods. 3 listiny a čl. 18 ods. 2 a 3 paktu, a keďže nezistil porušenie označených práv, sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.C

K namietanému porušeniu čl. 1, čl. 4 ods. 4 a čl. 40 ods. 6 listiny a čl. 50 ods. 6 ústavy

21. V posudzovanom prípade sa sťažovateľ domáha aj vyslovenia porušenia čl. 1 a čl. 4 ods. 4 listiny, ktoré však neobsahujú garanciu konkrétneho základného práva a slobody, ale sú akýmisi základnými či všeobecnými ustanoveniami limitujúcimi zásahy štátu vo vzťahu k nositeľom základných práv a slobôd. Obdobne je to aj pri sťažovateľom namietanom porušení čl. 40 ods. 6 listiny a čl. 50 ods. 6 ústavy, ktoré predstavujú zásady aplikovania právnej úpravy za situácie zmeny právnej úpravy v čase posudzovania trestnosti činu a ukladaní trestu. V nadväznosti na uvedené treba konštatovať, že v prípade sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje vždy o porušení konkrétneho základného práva alebo slobody zakotveného v druhej hlave ústavy, prípadne práva zaručeného medzinárodnými zmluvami o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z uvedeného teda vyplýva, že porušenie iného článku ústavy, prípadne listiny možno podaním individuálnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy namietat len v spojení s namietaným porušením už konkrétneho označeného základného práva alebo slobody (obdobne napr. II. ÚS 167/04, III. ÚS 300/06, III. ÚS 224/08). Keďže porušenie sťažovateľom označených práv (čl. 24 ods. 2, čl. 25 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 9 dohovoru, čl. 15 ods. 1 a 3, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 18 ods. 1 až ods. 3 paktu) zistené nebolo, nie je možné ani vysloviť

záver o porušení čl. 1 a čl. 4 ods. 4 všeobecných ustanovení listiny a obdobne aj čl. 40 ods. 6 listiny a čl. 50 ods. 6 ústavy.

22. Na základe opísaných dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia, pričom ostatnými návrhmi sťažovateľa (t. j. návrhom na zrušenie napadnutého uznesenia, návrhom na priznanie finančného zadosťučinenia a na úhradu trov konania) už nebol dôvod sa zaoberať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. augusta 2012